

aceasta lume) din care legătură nenorocită se escită închipuirea nematură a *statului creștin* și a *creștinismului de stat*; așa și adunarea noastră n'are nici pe departe vre-un caracter *politic*, nici nu se referă la *lumea aceasta* ea e întrunire *curat creștină*, întemeiată pe temeiul apostolilor și al prorocilor, unde Christos e peatra unghiului; iar ce privesce lucrurile lumii acesteia, supunerea stăpânirii mai înalte etc., noi totdeauna suntem gata „să dăm împăratului, cele-ce sunt a-le împăratului“ (Tit. 3, 1, 2; I. Petru 2, 11—17; I. Timot. 2, 1—6; Mat. 22, 21; Efeseni 2, 19—22; I. Ioan 1, 3; Fapte 24, 12—16; 25, 7—11).“

13. „Însă de altă parte trebuie să o spunem, că noi în tot ceea-ce privesce credința, conștiința, scurt zis ceea-ce privesce *impărația lui Dumnezeu*, nu recunoaștem un alt *stăpân*, afară de Isus Christos și nici un *jude* afară de cuvântul lui Dumnezeu; în general nu recunoaștem nici o ordonanță și nici o lege în ceea-ce privesce faptele noastre, când nu suntem responsabili decât numai înaintea lui *Dumnezeu* Căci precum Apostolii nu s'au supus sinedrionului din Ierusalim și precum reformații nu s'au supus papei sau împăratului, așa nici noi aci nu putem recunoaște nici o autoritate ori prescrie omenesci, cari nu au alt scop decât să opréască cursul cuvântului lui Dumnezeu, să înăbușască lucrarea darului seu. În resumat: Precum gata suntem să dăm *impăratului, cele-ce sunt ale împăratului*, așa trebuie să dăm *lui Dumnezeu, cele-ce sunt ale lui Dumnezeu*. (Mat. 4, 8—10; 23, 8—11; Luca, 22, 24—26; Fapte 4, 19; 5, 29; Romani 1, 18; I. Petru 2, 19, 20; Ioan 16, 1—4; Ioan 3, 13).“

Din toate ceea-ce s'a spus până aci și despre ceea-ce Fröhlich crede, *că este esența evangheliei*, el scoate, că nici un om nu se nasce creștin, și că prin nascere el nu are intrare în împărația lui Dumnezeu, nici nu'l fac vrednic de aceasta oare-cari *forme* esterne sau ceremonii, ci tot omul, care dorește să ajungă în împărația lui Dumnezeu, trebuie să treacă însuș prin *reformație*, prin străformare, trebuie să se nască de nou din mila lui Dumnezeu.

Și iată, chiar din cauza aceasta a venit fiul lui Dumnezeu și de aceasta au trebuință toți oamenii, ca să nu fie perduți, ci să aibe viață vecinică. De aceea nici reformațiunea nu e încheiată, ci trece din generație în generație. Fie-care generație nouă nu e biserica lui Christos ci este pământ sălbatic și nelucrat, care abea trebuie să se lucreze.

Biserica de stat a părăsit starea aceasta, ba ce este mai mult chiar „scheletul împetrit al bisericii de stat“ e cea mai mare pedecă pentru o dezvoltare firească. Și biserica e sprijinită cu trup cu suflet prin „predicatorii naționali“ (Nationalprediger), cari nici nu vreau să știe de învățatura evanghelică creștină de sus, ci înlocuiesc prin cuvântările lor morale neroditoare.

Aceasta este partea cea mai înșămnată a lucrării: „Un cuvânt despre raportul“, după care Fröhlich trece și la dovedirea imposibilă a tuturor frazelor goale

de mai sus, folosindu-se în toată lucrarea sa mai departe de câte un citat din lucrările lui Luter și în toate este mai interesant aceea, că toate cele-ce le-a zis Luter despre papism, el le aruncă în fața fătului seu, adică în fața bisericii protestante. Luter zice, că papa vrea, ca lumea să se teamă de el și să-l cinstească, ceea-ce nu se poate fără a se vătămă Dumnezeu. Papa de puterea sa în mod tiranic face abuz și vrea să constrângă pe om, să se lapede de Dumnezeu, iar pre densusul să-l recunoască de stăpân și de învățător și să se supună poruncilor lui. Luter afirmă, că papa a confundat lucrurile bisericesti și politice, ceea-ce este un amestec, un chaos diavolesc și infernal, etc. etc. Fröhlich „cu acelaș drept și în acelaș sens“ se folosese de aceste cuvinte și referitoriu la „tiranii conștiinței de azi“ (Frohnvögte des Gewissens), fie aceștia mireni, ori fie de stare preoțască“ (precum ei cu predilecție se numesc pre sine).

„Preoțimea, stăpânirea sau poporul, care persecută pe concetățeni pentru credință și pentru conștiință și nu pentru reutate, dovedesce, că nu numai că nu e popor creștin, ci este anticrist, deoarece sub numele lui Christos în mădularile sale persecută pre Christos însuș. (Fapte 9, 4, 5)“.³⁶

Întru atât e mai grea persecuțiunea „creștinizmului adevărat“ numit de biserica de stat „religie nepermisă“ „fantaști uricioși“ „sectă perversă“ decât persecuțiunea din primele veacuri din partea păgânismului și a îndăismului.

Însă chiar dușmănia, ce omul natural o arată față de Evanghelie și față de Christos cel răstignit, e dovada cea mai clară, despre adevărul acestei învățături. „Iar aceluia, care s'ar supăra sau ar sta la îndoială, că adevărul să fie chiar pe partea minorității, iar rătăcirea pe partea majorității, îi răspund: „Chiar aceasta întrebare surprinzătoare sau îndoială e dovada cea mai clară despre aceea, că respectivul nu a cunoscut pe Christos (căci a cunoaște pe Christos nu depinde de la om, ci aceasta o dă Dumnezeu aceluia, care s'a convertit)“.³⁷

³⁶ Pag. 23 și 24.

³⁷ Pag. 28.

(Urmare)

Europa Sudică

Lección din Geografie pentru clasa V. de Petru Buzera

(Continuare)

1. **Șesul Lombardiei.** E apărat de vânturile selbetece ale nordului prin zidul Alpilor, de aceea și are o climă foarte bună. Afară de aceea e și bogat de ape. E percurs numai de Po și de afluenții acestuia și e strătăeat și de o mulțime de canale, cu ajutorul cărora pământul e prefăcut într-o grădină frumoasă (Paradizul Italiei!) care în fiecare an ofere cel mai bogat seceriș. Pământul de arat se lucră de 2 ori în

an. Mai întâi se samănă grâu, și după secerișul acestuia, cucuruz. Livezile în anii buni se cosesc de 5—6 ori. Pe lângă delta riului Po se samănă foarte mult oriz. Holdele sunt încunjurate de ziduri albe și umbrite de castani, ulmi (platani) și duzi (Morus). Pe pomi vedem vița de vie întinzându-se în ghirlande (lanț de flori și frunze) dela vârf la vârf. Și castane nobile (dulci), smochine și migdale produce mănoasa câmpie.

Aprofundare materială.

a. Cum întrebuințează Italienii orizul cules? Nu folosesc numai grăunțele lui, ci și paiele; din ele fac măhuri, perii și pălării ordinare de paie.

b. Spre ce scop sunt plantați duzii pe marginea și în lăuntrul holdelor? (Nutrirea vermulor de mătasă. — Cultura vermulor de mătasă).

c. Cum îți esplici tu numirea „Paradizul Italiei“?

2. Riviera.⁷ Acest nume îl poartă coasta Liguriei, linia îngustă, care se întinde spre sud dela Alpii Maritimi și Apeninii Ligurici, dealungul sinului de Genua, taimoasă pentru dulceața climei și frumusețea naturii. Neaua nu e cunoscută în acest ținut. În decursul toamnei întregi, când la noi vânturile turbate zmulg și cele din urmă frunze ale arborilor, chiar până târziu în Decembrie, e timpul cel mai plăcut. Și dacă a sosit eara și și-a început domnia, de rând se îndestulește cu atâta, că prin Ianuarie trimite timp noros și ploaie. În Februarie apoi domnia ei earăș e pe sfârșite. În urma acestei clime plăcute, în fiecare anotimp înfloresc prin grădini și în câmp roze, viorele și camellii. La începutul lui Februarie se desfac mugurii persicilor și ai migdalilor, și la începutul lui Mărțișor se pot culege fragi, căpșune. Toate acele fructe, pe cari noi le cuprindem sub numirea de fructe sudice, le oferă natura în mod risipitor. Printre frunzele verzi ale pomilor din grădini, apar portocalele galbene, și nu departe de ele smochinele gustoase.

2. Italia are și câmpii (șesuri). Aceștia aparțin.

a) Șesul Lombardic.⁸ Acesta se întinde între Alpi, Apenini și Marea Adriatică, și e udat de riul Po sau Padul și de afluenții acestuia (Ticino, Adda, și Mincio), precum și de riul Adige sau Ets. Locul, pe unde se întinde șesul Lombardic, în timpuri foarte vechi era acoperit de undele mării. Înainte de asta adevărat cu mii de ani, între Alpi și Apenini, se întindea un braț al Mării Adriatice, până la Alpii apuseni, cari își scaldau picioarele în undele lui. Văile Alpilor, cari se deschid spre sud, formau sinurile acestei mări. În decursul veacurilor însă, acest braț puternic de mare, s'a umplut de gunoierile aduse de prin Alpi de riurile și gletșerii, cari cădeau cu o repeziciune mare prin alviile piezișe în sinurile acestei mări.

b) Câmpurile litorale. Ele se află între Apenini. Așa aflăm spre sud dela Roma *Câmpia Romană*; lângă sinul Neapoleu șesul *Campaniei*, din care se ridică Vezuul.

D. Ce putem afla de pe hartă cu privire la apele Italiei?

1. Aruncăm întâi o privire asupra riurilor, și aflăm, că:

a) Riul principal al peninzului e *Po* sau *Padul*. Izvorește în Alpii Apuseni,⁹ percurge șesul în direcție ostică între Alpi și Apenini, și se varsă (prin'to delta cu mai multe brațe) în Marea Adriatică. În el se varsă o mulțime de riuri alpine, așa: *Ticino*, *Adda*, și *Mincio*.

b. Nu departe de Po se varsă în Marea Adriatică riul *Adige* sau *Ets*. Și el e fiu al Alpilor, curge întâi în direcție ostică. Cursul superior al lui formează un drum însemnat prin Alpi. În cursul inferior curge paralel cu Padul (Po).

c. Și din Apenini izvoresc mai multe riuri, cari însă au un curs scurt, pentru că forma îngustă a peninsulei nu le permite să se desvoalte cum se cade. De tot scurte sunt cele ce curg pe povârnișul ostic, pentru că la ost lanțul Apeninilor e și mai apropiat de Mare, decât la vest. Noi ne notăm numai pe cele mai însemnate din aceste: *Arno* și *Tibru*. — *Arno* izvorește în partea nordică a lanțului Apeninilor, și formează între munți un arc deschis spre nord, curge apoi spre vest și se varsă în M. Ligurică. — *Tibrul* vine tot din partea nordică a Apeninilor, curge o bucată paralel cu Arno, formează apoi un arc deschis spre est, apoi altul deschis spre vest, și în sfârșit se varsă dinjos de Roma în M. Tirhenică.

2. Italia are și o mulțime de lacuri. Cele mai însemnate sunt:

a) *Lago Maggiore* (= lacul mare). Mapa ne arată, că el cu drept cuvânt se numește „lacul mare“ în ce privește lungimea lui; e parcurs de riul Ticino, care izvorește din St. Gotthard și se grăbește spre Po.

(Va urma)

Datorința părinților

de a-și crește copiii creștinește

Multe și nu ușoare sunt datorințele unui tată de familie. El este în casa sa asemenea unui mic rege, căruia so cuvine a îngriji de pacea casei sale, de a observa dreptatea și a înlesni cele necesare familiei sale. Pe lângă acestea tatăl de familie trebuie să observe cu prudență ca să se păstreze bunele raporturi între toți ai

⁷ *Riviera* înseamnă *ferm, mal*. Prin orașul Genua, Riviera se împarte într'o parte vestică (*Riviera di Ponente*) și una estică (*Riviera di Levante*)

⁸ Își are numirea dela împrejurarea, că aci a fost țara Longobarzilor (568—774).

⁹ Padul la cursul superior are o cădere foarte repede. Izvorește dintr'o coastă a muntelui Mont Viso la o înălțime de 2000 m. și cade în primul curs al său de 35 km. (până la Saluzzo) până la o înălțime de 1600 m. La Turin teritoriul parcurs de Po are o înălțime de 200 m., ear la vărsarea lui Ticino, locul parcurs de el are o înălțime abia de 76 m., și dela Piacenza cursul Padului e atât de nect, încât împrejurimea e apărâtă prin dâlmce de esundările lui.

casei sale. Altul este modul de a se purta cu mama, altul cu copiii și altul cu servitorii.

Deși aceste datorii ale tatălui de familie sunt numeroase și însemnate, este totuși alta și mai mare și mai însemnată, adică de a-și crește copiii creștinește. Căci a forma numai corpul și puterile naturale ale copilului, ar fi ceva ce au și animalele; a-i da o educație morală pe care s'o dirigă după luminile rațiunii, această ar fi comun cu păgânii, cari trăesc în întunecatul necredinții și nu cunosc adevărata cale a mântuirii. Creștinului credincios îi este propriu, ca să crească pe copii după legile lui Iisus Cristos, spre a viețui cu sfințenie și a ajunge bine la sfârșitul vieții.

De aceea să nu-și închipuească nimeni, că ar fi pentru el o greșală mică, dacă ar fi nepăsător în îngrijirea de a da o bună educație copiilor săi; din contră, ar fi vinovat de un mare păcat, și de un păcat cătră el însuși, cătră casa sa și cătră urmașii săi, de un păcat contra țării sale și contra lui Dumnezeu.

Un păcat cătră sine însuși; căci copiii sunt în oarecare măsură membrele sale și opera sa. Dacă deci ei rămân greșiți prin voia lui, atunci greșalele lui cad asupra lor, și se aseamănă cu un corp ale cărui membre sunt fără putere.

Un păcat cătră copiii săi căroră el, ca un instrument al lui Dumnezeu, trebuie să le dea nu numai viață și existență, ci și acea ce este mai însemnat, o bună îndrumare în viață.

Un păcat cătră casa sa și cătră familia sa; căci din copiii săi răi vor eși urmași și mai răi. Și așa se va închide încetul cu încetul calea virtuții, singura cale, pe care se poate păstra și dobândi binele, iar familiile vor degenera din ce în ce.

Un păcat cătră națiunea sa, căreia el ar trebui să-i dea cetățeni buni și folositori, care să-i poată da totdeauna ajutor. În loc de aceasta, el lasă un neam nefolositor și nenorocit ori, ceea ce este și mai rău, oameni periculoși, care să nu aibă pace decât când aduc rău prin vorbele și faptele lor.

Dar cele mai triste urmări, care rezultă din nepăsarea tatălui de a-și crește copiii, nu se mărginesc numai asupra țării, ci se întind și mai departe; ele se duc asupra întregii omeniri, din care o părticică este fie-care om. Disordinea și răutatea chiar a unei așa de mici părțicele exercită totdeauna o influență păgubitoare asupra întregului. Un tată deci, care neglijează datorițele sale de educator, nimicește atât cât îi stă în putință, societatea omenească și transformă lumea într'un loc de petrecere de animale sălbătice; căci după zisele unui om înțelept, un om rău este mai periculos ca o fiară sălbatică.

Și dacă dela pământ ne îndreptăm cătră ceriu, păcatul devine tot mai mare. Și vai de tatăl, care prin nepăsarea sa, va pierde sufletele copiilor! Copiii sunt dați de Dumnezeu pentru a fi conduși de părinți pe calea binelui. Neîngrijirea de copii și pierderea sufletelor lor, va fi aspru pedepsită de Dumnezeu.

Și cu toate cele zise, câți părinți suferă a se îngriji mai mult de turmele și de proprietățile lor, decât de copii. Și o fac nu pentru că sunt oameni simpli și necunoscători, ci pentru că pun mai mare preț pe materie decât pe cele sufletești.

Un scriitor înțelept păgân își exprimă mirarea și totodată regretul, că vacille și caii sunt cultivați și îngrijiți mai bine decât oamenii. Iar renumitul părinte bisericesc *Ioan Crisostom*, care era aprins de dragostea cătră Dumnezeu, își exprimă durerea sa prin cuvinte și mai tari. El zice: Este o mare nebunie, dacă se îngrijește cineva mai mult de averile și de proprietățile sale decât de proprii lor copii, pentru cari se moștenesc și se păstrează acele bogății. Este în adevăr de mirare, ce osteneală și răbdare pune un călăreț, ca să facă pe un animal sălbatic să știe și să urmeze până și la cea mai mică mișcare a mâinii și a pintenelor. Tot așa cu câtă încordare se îmblânzesc și se învață câinii și păsările, cu câtă greutate se cultivă pământul și totuși se renunță la răbdare și la încercarea mijloacelor celor bune pentru educarea copiilor.

Dacă s'ar îndrepta din aceste lucrări, din aceste griji și ostenele numai o mică parte pentru educația bună a copiilor, ce urmări minunate s'ar observa și ce bine ar fi pentru omenire! Cu regret însă, se întâmplă prea adesea, ca un tată de familie, să lase neîngrijit ogorul cel mai scump, sufletul copilului său! Și dacă acest câmp nu este îngrijit în tinerețe, se cuprinde de păcate și de viciu felurite, care aduc pierderea lui. Așa pe când tatăl neînțelept traversează mările cele mai depărtate, spre a înmulți averea copiilor săi, lasă pe nenorocii copii în prada valurilor mării iritate, înclinărilor celor rele. De aceea nu este de mirare că azi tinerețea suferă adesea naufragii, spre marea pierdere a bisericii și a societății omenești. Dacă un copil crește fără bună purtare și frică de Dumnezeu, dacă n'are ascultare de părinții săi, ci face totul cum voeste și-i place, să nu se zică, că n'au vină părinții. Și odată cu creșterea corpului la un așa copil cresc și relele, cari îl cuprind și-i devin obicei-nință, iar crescut astfel să nu ne mirăm, că ne va spune: „Nu este Dumnezeu“.

Pe această cale s'au ivit desbinările credincioșilor și ereziile și tot așa indiferentismul și boalele, de cari a bolit și boalește lumea. Tot așa s'au născut agitatorii și revoluționarii, cari

numai rău au făcut omenirii. Lipsa de educație a adus apoi ca unii să ajungă hoți, alții buclucași și rebeli la orice ordine din stat, iar alții ca să înființeze asociații pentru decimarea capetelor încoronate.

De aceea o mare grijă și o mare răspundere poartă părinții. Ei au să dea socoteală de educația copiilor înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu. Decât punși plini cu bani, pe cari moștenitorii să-i cheltuiască în desfrânări, când li s'a neglijat creșterea: mai bine să lase pe urma lor ființe bine educate, folositoare și lor și societății.

Viitorul din Iași.

Varietăți

Dare de seamă. Tot pentru zidindă capelă la locul de perigrinaj numit „Peatra scrisă” am mai colectat dela următorii: III. *În Verendin*: Biserica gr. or. rom. 10 cor.; George Ionescu preot 4 cor.; „Verendineana” societ. com. 2 cor.; Petru Velescu Nr. 52, Petru Curescu episcop, Teodor și George Gaiți câte 1 cor.; Dimitrie Ienă Nr. 163. 30 fil.; Lazar Calinescu Senior 28 fil., și Meilă Bosoic 20 fil. La olaltă în Verendin: 19 cor. 78 fil. — IV. *În Feneș*: Biserica gr. or. rom. 10 cor.; Ioan Paica prim-codrean 2 cor. Iuliana Paica 1 cor. Preste tot în Feneș: 13 cor. — V. *În Vârșăț*: Ioanichie Neagoe preot Petrovasela 20 cor.; „Steaua” bancă în Petrovasela, „Sentinela” Satul-nou, Dr. Petru Zepeneag adv., Vladimir Spătariu adv., Tima Albu Gilad, Hugo Kohn hotelier câte 10 cor.; Dr. Petru Cornean adv., Șofron Avramescu preot, Aureliu Popoviciu cu soția Maria St. Ianăș câte 5 cor.; Avram Corcea paroh, Maria Lazarescu preoteasă, George Pascu paroh, Cornel Popoviciu paroh, Hodoni câte 3 cor.; Iuliu Iorgoviciu preot, Luca Lazarescu preot, Nicolae Pincu preot, Draghina Lazarescu, Vincentiu Vinca, Teodor Panciovan, Sava Secoșan, Alexandru Guga, Mihailov, Pavel Corcea com. 2 cor.; Simion Balea, Pantilimon Dajdea, George Suci, Ioan Mităr, Iosif Miclea, George Stepan, nelegibil, Ioan Naia, Ioan Draghici, Silvia Dona, Isidor Saberca, Vichi Țintariu, Petru Folea, câte 1 cor.; Iovan Mărgan, Iulia Neagoe câte 50 fil.; Emilia Dehelean; Ecaterina Conopan. Vasilievits, Achim Miloia inv. câte 40 fil. Preste tot în Vârșăț: 142 cor. 20 fil. *Ilie Pepa* parohul Armenișului.

Deciziunea în chestia școalelor catolice din România. Ministrul român de instrucție Spiru Haret a adus deciziune definitivă în chestia școalelor din România ale congregațiunii catolice „Notre Dame de Sion”. Iată articolele principale ale acestei deciziuni: 1) Se retrage autorizația dată celor trei superioare ale școalelor „Notre Dame de Sion” din Galați, Iași și București precum și autorizația întregului personal didactic al acestor școale. 2) Se dă termen până

la 10 Decembrie 1904, în care timp cele 3 institute pot cere o nouă autorizație de a funcționa și spre acest scop au să prezinte ministerului certificatele și diplomele directoarelor și ale corpului didactic, pentru a se constată dacă membrii corpului didactic posedă studiile necesare; apoi programele cursurilor din fiecare clasă și manualele de învățământ din fiecare clasă; la caz contrar nu vor putea funcționa cele 3 institute. 3) Autorizarea de a funcționa se va da acelor din zisele institute, cari vor implini condițiunile cerute de regulamentul școalelor private și cari vor da garanții suficiente, că vor satisface cerințele educațiunii naționale asupra elevelor ortodoxe, scoțându-le de sub influința, care le depărtează de religia parintească și de familiile lor. Orice abatere dela regulamentul și dela ordinațiunile ministeriale va atrage darea în judecată și închiderea institutelor. Aceleași măsuri vor fi luate și în caz, că se va întrebuiți în institute și cea mai mică influință asupra credinței religioase a elevelor ortodoxe.

Provocare. P. T. Domni membrii ai Societății române de cântări și muzică sunt poftiți a lua parte la adunarea generală, ce se va ținea *Duminecă în 31 Octomvrie a. c. st. v. la 3 oare după ameză* în localitatea societății. Programa: 1. Raportul comitetului. 2. Raportul cassarului, 3. Proiectul de buget pro 1904/5, 4. Alegerea comitetului și 5. Eventuale progneri Caransebeș în 16/29 Octomvrie 1904. *Nicolau Velcu*, președinte, *Ioan Buru jun.* notar.

Curs de dans. Nicolae Șara maistrul de balet va deschide la 29. Octomvrie c. în sala cea mare a otelului „Pomul verde” un curs de dans asupra căruia se atrage atențiunea On. public din loc. Înscrierile se fac în sala cea mare a otelului „Pomul verde” și în cofetăria lui Iritz. Timpul instruirii: Pentru copii dela 5—7 oare d. ameză. Pentru adulți dela 8—10 sara.

Bibliografie

Geografie pentru școalele medii. Lucrată pe baza planului ministerial mai nou, după D. Laky. De *Prof. D. Făgărășianu și S. Moldovan*. Tomul I. Regatul Ungariei. Prețul: 2 cor. leg. Ediția a doua ilustrată Brassó (Brașov). Editura lui H. Zeidner. 1904.

Manual de limba germană întocmit de Dr. *Constantin Lacea* profesor. Partea I. și II. Editura Librării Ciurcu. Brașov 1904.

A apărut „Oglinda vieții sociale sau convorbiri economice-publice” manual prelucrat pentru poporul român de Exarchul arhiepiscopesc *Simeon Cobilanschi*, paroh la biserica sântei Paraschive în Cernăuți, după „Manuel de l'economie politique morale” de M. I. — I. Rapet. Prețul unui esen. plar 5 cor.

Această carte se recomandă Onorațiilor preoți, putându-se scoate din ea multe cunoștințe folositoare.

Licitațiune minuendă

Pe baza decisului Venerabilului Consistor diecezan ddtto 5 Octomvrie a. c. Nr. 3469 B. ex. 1904, se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea bisericii înființândei mănăstiri dela izvorul din **Valea Godinova**, protopresbiteratul Bocșa-montană, cu prețul de esclamare 5957 cor. 45 fil., fără materialul de peatră și cărămidă arsă, care îl dă epitropia.

Reflectanții vor depune ca vadiu 10% din prețul de esclamare înainte de licitațiune.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri se pot vedea la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Bocșa-montană.

Licitațiunea se va ținea în 31 Octomvrie st. v. 1904 în cancelăria protopresbiterală la 11 oare a. m. Valea-Godinova în 7 Octomvrie st. v. 1904.

Epitropia înființândei mănăstiri din Valea-Godinova

Petru Ieremia **Costa Stancoviciu**
George Drăgălina 2—3 [59]

În conțelegere cu mine: *Macsim Popoviciu* protopresbiter.

Concurse

Conform ordinațiunii Ven. Consistor diecezan ddtto 30 Septemvrie Nr. 2879 B. ex 1904 se escrie din oficiu concurs de nou pentru ocuparea postului de preot la parohia de clasă I din **Mircovăț**, protopresbiteratul Bisericii albe cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt :

1. Una sesiune parohială de 32 jug pământ arător, după care alesul preot are a suportă sarcinile publice.

2. Un intravilan fără casă parohială și
3. Stola uzuată.

Doritorii de a ocupa această parohie au a-și subșterne recursesle lor Prea On. Oficiu protopresbiteral în Iam fiind adresate comit. paroh. din Mircovăț. Recurenții au a se prezenta în vre-o sârbătoare în sânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a P. On. Domn protopresbiter tractual, fusă nici de cum în ziua de alegere.

Se observă, că : la caz dacă n'ar competi în divizi cu cvalificațiune pentru parohii de clasă primă, se admit și cei cu cvalificațiune pentru parohii de clasă a doua.

Iam la 6 Octomvrie 1904 2—3 [58]

Filip Adam
protopresbiter.

de învățător la școala confesională gr. or. română din **Sasca-română** cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Salar 660 cor.
2. Pământ arător 2 jugere.
3. Grădină estravilană 600 st. □
4. Cortel liber cu grădină intravilană.
5. Venitele cantonale uzitate.

Se observă, că aceia, cari sunt harnici de a conduce corul deja existând, vor fi preferiți.

Pentru servițiile prestate mai nainte în altă comună, comuna bisericească Sasca-română nu acordă nici un emolument.

Petenții să-și înainteze recursesle, adresate comitetului parohial, la Oficiul protopresbiteral din Iam.

Sasca-română, din sendința comitetului parohial ținută la 26. August 1904. 2—3 [56]

Vasile Enuica **Vasile Sêrbu**
preș. com. paroh. not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Filip Adam* protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. ort. română din **Forotic** pentru clasă I, pe baza hotărîrii consistoriale de sub Nr. 3032 Șc. ex 1904 se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salar în bani gata 600 cor.
 2. Pentru lemne pe seama învățătorului 60 cor.
 3. Pentru lemne pe seama școlii 60 cor.
 4. Pentru adusul lemnelor 40 cor.
 5. Pentru scripturistică 20 cor.
 6. Pentru conferință 20 cor.
 7. Două jugere de pământ arător și intravilanul școlar 400 orgii □.
 8. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.
- Concurenții au să-și înainteze petițiunile lor Oficiului protopresbital al Oraviței.

Concurenții pătați și compromiși nu se vor admite; concurenții sunt îndatorați a produce atestat de moralitate din fie care comună, unde au servit ca învățători.

Alesul învățător va fi îndatorat a purta cantoratul, scripturistica comitetului și a sinodului parohial, a compune socoțile bisericii și ale cultului.

Pentru serviții prestate în alte comune nu se dau emolumente.

Concurenții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sta biserică.

Forotic la 24 Septemvrie 1904. 3—3 [55]

Păun Jeva m. p. **Ioan Dabiciu** m. p.
președinte notarul comit. parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddtto 22. Februarie 1903 Nr. 690. Șc. ex 1908 se escrie de nou concurs pentru ocuparea postului

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddtto 29 Mai 1903. Nr. 1948 B. ex. 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III din comuna **Silagiu**, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială în complex de 30 jugere după care preotul alegând are a plăti dările publice.
2. Un intravilan în mărime de 600 st. □.
3. Venitele stolare uzuale în comună.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh, să-și subștearnă petițiunile instruate conform Statutului organic și Reg. pentru parohii, adresate comitetului parohial, Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral în Buziaș.

În fine recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în st. biserică spre a-și arăta desteritatea în oratorie și în cântarea bisericească.

Silagiu din ședința comitetului parohial ținută la 23 Septemvrie 1904. 2—3 [54]

George Popescu
președ. com. parohial

Ignatie Petroviciu
not. com. parohial

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

În urma penzionării învățătorului Ilie Iana se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc la clasa I mixtă din **Răcășdia** protopresbiteratul Bisericii-albe.

Emolumentele :

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Lemne de foc pentru învățător și sala de învățământ 120 cor.
3. Pentru scripturistica 20 cor.
4. Pentru conferință 24 cor.
5. Pentru adunarea generală 40 cor.
6. Pentru famulus 60 cor.
7. Cortel liber în edificiul școlii
8. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fleri.

Pentru serviciile prestate înainte în alte comune, comuna bis. Răcășdia nu acoardă nici un emolument.

Recursele pentru acest post, adresate comitetului parohial din Răcășdia, să se înainteze oficiului protopresbiteral în Iam.

Dela recurenți se pretinde a se prezenta în vre-o sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic ; apoi să poșadă perfect limba magiară. Alegândul învățător e deobligat a propune limba magiară în toate 6 clasele școlii confesionale de aci ; în schimb, i se va propune la clasa sa prin celalalt învățător un studiu potrivit din limba română.

Răcășdia din ședința comitetului parohial ținută la 30 Septemvrie 1904. 2—3 [57]

Pentru comitetul parohial ;

Emilian Novacoviciu m. p.
învățător și președ. comit. paroh.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

În Librăria diecezană din Caransebeș

se primește

Un învățăcel

din familie bună și care are cel puțin 3 clase gimnaziale ori civile.

Administrația

Librăriei și Tipografiei diecezane Caransebeș.

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fl. și 2 cor.**

Capșic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei reumatismului, recelelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fl. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folesce și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fl. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor 1 sticlă **2 cor.**

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum, palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai de cât se comandeze **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chemicale, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rum și altele. Teuri russice, Parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articoli cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea perului. Apa de gură și dinți pe cum și prav. Ori ce fel de articlu din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

7—10 [47]

Cornel Demeter,

apotecar în Szászváros piața școlii Nr. 45

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Octomvrie 1904

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Orșova

Stânga

Dreapta

P. I—III.	P. I—III	A. I—II	M. I—III.	P. I—III.	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III.	M. I—III.	P. I—III.	A. I—III.	P. I—II
815	830	230		650	1230	p. Budapesta	1250	715			125	740
170	531	802		520	433	s. Timișoara-Josefin	803	945			754	153
210	615	815		734	443	p. Timișoara-Josefin	753	743		706	733	112
346	823	924		901	545	s. Logoj	646	616		507	620	1131
843				202		s. Buziaș-Băi						639
740				1253		s. M. Ilie		150			310*	720
	150	150		310*		p. M. Ilie				1152	1252	744
	602	602		639		p. Buziaș-Băi		843				202
402	831	920		918	547	p. Logoj	644	611		502	609	1123
511	s. 941	1015		1023	626	p. Caransebeș	602	518		p. 400	521	1024
711			411	1221		p. Domașnia-Cornia		333	1057		414	844
735		1209	450	1247		p. Jablanîța		302	1014		349	810
800		1230	543	110	828	p. Băile-Erculane	345	233	858		327	733
826		1256	639	138	859	s. Orșova	315	156	735		253	655

* Dela Margina

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Timișoara-Josefin — Baziaș

M. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	Stațiunile	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	M. I—III.
	830	230	650	1010	815	p. Budapesta g. de vest	125	710	740	715	715	125
	531	802	520		148	s. Timișoara-Josefin	754	930	153	945	945	731
830	846	605	1000	215	826	p. Timișoara-Josefin	657	917	130	805	725	715
843	858	617	1012	227	833	s. Chișoda	645	905	118	753	712	702
s. 1030	s. 1021		520		552	p. Buziaș-Băi	1030			1025	p. 552	p. 520
		618	1013	228	838	p. Chișoda	644	904	117	751		
		645	1040	255	904	s. Jebel	616	837	1249	724		
		930		453	Banloc:	p. Boca	518	Giacova	1015	520		
				1015	1010	p. Boca	930		453			
		650	1044	300	905	p. Jebel	614	834	1242	716		
		701	1056	312	917	s. Voitec	602	823	1230	704		
		810		404	1015	s. Gataia	508		1127	602		
		950		618	1155	s. N.-Bocșa	340		951	410		
		340		951	410	p. N.-Bocșa	950		618	1155		
		508		1127	602	p. Gataia	810		404	1015		
		707	1101	317	921	p. Voitec	555	820	1222	655		
		808	1217	433	1021	s. Vêrșet	451	716	1118	555		
		1250		123		s. Timiș-Cubin		330		140		
		1220		952		s. Panciova		341		200		
		341				p. Panciova		1220		952		
		330				p. Timiș-Cubin		1250		1023		
		818	1232	443	1029	p. Vêrșet	443	706	1113	545		
		845	103	514	1053	s. Jasenova	414	637	1044	515		
		1120		722	1255	s. Oravița	225		820	315		
		256		1042		s. Anina			444	1055		
			844	1055		p. Anina				1046		
			820	315		p. Oravița		256		722		
		851	110	1058		p. Jasenova	406	630	1036	505		
		925	150	1135		s. Baziaș	328	550	959	430		

Observări : Oarele, ce stau de a stânga stațiunilor, să se citească de sus în jos ; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expres A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiunilor : s. = sosese și p. = pleacă.